

Goda råd från Brandskyddsföreningen

Handbrandsläckare

Pulver- och skumsläckare är de bästa allroundsläckarna. Pulversläckare är att föredra av rent släcktekniska skäl då de har mycket släckeffektivitet per kilo släckmedel och är relativt lätta att använda, även för en ovan användare.

För hemmet, villan, fritidshuset och kontoret rekommenderas en pulversläckare på minst 6 kilo. Släckaren ska vara certifierad av SBSC, DNV eller annat SWEDAC-ackrediterat certifieringsorgan.

Hur fungerar det?

En brand släcks i allmänhet genom kylning, kvävning eller en kombination av dessa effekter. Beroende på vad som brinner, så måste brandsläckarens släckmedel vara anpassat för detta. En släckare i klass A kan exempelvis inte användas till brinnande olja. Handbrandsläckare har olika släckmedel för olika användningsområden och delas in i grupperna; pulver-, skum-, vätske- (med tillsats), fett och koldioxidsläckare.

Typer av handbrandsläckare

Pulversläckare kan innehålla pulversorter för klass ABC eller klass BC. Pulversläckare med ABC-pulver är ett så kallat glödblandpulver, och kan därför användas till alla förekommande bränder, utom metallbränder.

En pulversläckare med BC-pulver kan användas till flytande och gasformiga ämnen som brinner utan glöd. Den är mindre lämplig för bränder i fibrösa material, då risken för återantändning är stor.

Skumsläckare innehåller vatten med en tillsats av skumvätska. Skumsläckare släcker effektivt brand i fibrösa material, fasta ämnen och brinnande vätskor. Skumsläckare är brandsläckare av klass AB.

Vattensläckare innehåller vatten med tillsats. Släcker effektivt bränder i fibrösa och fasta ämnen. Släckare av denna typ ska inte placeras där det finns frysrisk. Vattensläckare är alltid klass A.

Fettbrandsläckare är brandsläckare speciellt utvecklade för fettbränder i kök. Släckmedlet består av en kaliumbaserad saltlösning som reagerar med fett och bildar en tvålliknande hinna. Fett brinner vid mycket höga temperaturer och självantänder efter släckning om det inte kyls eller om inte släckmedlet ligger kvar på fettytan och hindrar återantändning. Fettbrandsläckare är klassificeras A och F.

Koldioxidsläckare (kolsyra) innehåller koldioxid i vätskefas, men då släckaren utlöses sänks trycket i behållaren, och innehållet förångas och det strömmar ut som gas. Koldioxid är ett rent släckmedel och kan med fördel användas i känsliga miljöer med elektrisk utrustning, men även till brand i vätskor. Koldioxidsläckare hör till klass B.

Klassificering

Enligt Europastandarden SS-EN 3 indelas handbrandsläckare i följande klasser.

Klass A: Bränder i fasta material, huvudsakligen organiska ämnen, vilka normalt förbränns så att det blir glöd, till exempel trä, papper, textilier med mera.

Klass B: Bränder i vätskor och fasta ämnen som kan anta vätskeform som till exempel bensin, olja, vissa plaster med mera.

Klass C: Gasbränder

Klass F: Brinnande matolja

Effektivitetsklasser

För att få ett mått på hur stor brand en handbrandsläckare klarar av att släcka, är de indelade i effektivitetsklasser. Indelningen är baserad på släckprov, mot standardiserade provbränder.

Lägst siffra för effektivitet är 5 och högst 55. För B-bränder lägst siffra för effektivitet 21 och högst 233. För C-bränder saknas effektklass.

Som exempel klarar en 6 kg pulversläckare med effektivitetsklass 55A 233B C alla vanliga brandtyper och är därför den som oftast rekommenderas.

Hur många släckare behöver jag?

Du bör ha minst en handbrandsläckare, placerad synligt i anslutning till entré eller annan utgång. Du ska inte behöva gå in i en lägenhet eller ett hus, utan släckaren ska vara "på vägen ut". Om du har en bostad i flera plan kan det vara bra att ha flera släckare. Handbrandsläckaren bör vara uppsatt med uppfästningsanordning så att bärhandtaget hamnar cirka 90 centimeter över golvet.

